

DIKTÁT

Okolo osady Štrbské Pleso vo Vysokých Tatrách usporiadali lyžiarski odborníci pre deti a mládež medzinárodné lyžiarske preteky. „Môžeme byť spokojní, snehu je dosť,“ povedal na porade otec tejto myšlienky. Aj keď vo februári je v tatranských dolinách tuhá zima, mladí športovci z východného Slovenska a z Považia prišli presne. Čakali len na Liptákov a Poliakov. Špičky lyží sa dotýkali štartovej čiary. Ozval sa výstrel. Vyrázili. Po dvadsiatich minútach boli prví v cieľi. Medzi siedmimi vpredu bol najrýchlejší majster zo severného Spiša. Ani jeden z pretekárov nepatril medzi simulantov. Všetci dobehli. Tam bolo počuť, že jedného bolí lýtko, iný nadával na roztrhnutý zips, ďalší sa chválil, ako v zákrutách využíval fyzikálne zákony. Pomaly sa rozchádzali. Vedeli, že po slávnostnom obede bude vyhodnotenie.

TEST

Ukážka č.1

Tak som žil samotársky a nemal som nikoho, s kým by som si vážne pohovoril, až do tých čias, kým ma pred šiestimi rokmi nepostihla na saharskej púšti porucha motora. Čosi sa v ňom **polámalo**. A pretože som nemal so sebou ani mechanika, ani cestujúcich, chystal som sa, že sa tú neľahkú opravu pokúsim urobiť sám. Bola to pre mňa otázka života alebo smrti. Pitnú vodu som mal sotva na osem dní.

Prvý večer som teda zaspal na piesku, tisíc míľ od akéhokoľvek obývaného kraja. Bol som oveľa opustenejší ako stroskotanec na plti uprostred oceána. Tak si viete predstaviť, aký som bol prekvapený, keď ma na svitaní zobudil čudný hlások. Povedal:

-Prosím...nakresli mi ovečku!

(*Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ*)

1.Vypíšte z úryvku 1 dvojicu antoným: _____

2.Vypíšte z textu 1 citovo zafarbené slovo: _____

3.Akým spôsobom tvorenia slov vzniklo zvýraznené slovo v texte : _____

4.Z prvej vety ukážky vypíšte nezhodný prívlastok: _____

5.V texte nájdite cudzie slovo ženského rodu: _____

6.Napíšte, v akej príručke by ste hľadali význam tohto slova, ak by ste ho nepoznali:

7.Aká je melódia vety v poslednej vete ukážky? _____

8.Napíšte, ako sa nazýva umelecký prostriedok „zobudil ma hlások“ : _____

9.Ktoré z tvrdení nevyplýva z ukážky:

- a) autor je stroskotancom na plti uprostred oceána
- b) autor nemá pri sebe ani mechanika, ani cestujúcich
- c) autor havaroval v Afrike
- d) autora nadržanom niekto zobudil

10. Autor sa v ukážke cíti byť v ohrození života, lebo:

- a) bol sám na púšti
- b) mal vodu na osem dní
- c) spal celú noc na piesku
- d) bol 1000 míľ od obývaných oblastí

11. Vyberte tú možnosť, v ktorej bolo uplatnené pravidlo o rytmickom krátení:

- a) saharský
- b) vtáčí
- c) samotársky
- d) prekvapenie

12. Vyhľadajte v ukážke vetu s priraďovacím skladom. Vypíšte z nej slovo, v ktorom nastáva spodobovanie: _____

13. Vyberte možnosť, v ktorej je správne napísaná priama reč:

- a) Povedal : „Prosím...nakresli mi ovečku“.
- b) „Prosím...nakresli mi ovečku,“ povedal.
- c) “Prosím...nakresli mi ovečku,“ povedal.
- d) „Prosím...nakresli mi ovečku.“ povedal.

14. Napíšte, podľa akého vzoru sa skloňujú slová:

- a) na plti - _____
- b) cestujúcich - _____

15. Vetu *ČOSI SA V ŇOM POLÁMALO* určte podľa:

- a) členitosti - _____
- b) obsahu - _____

16. Napíšte, akým vetným členom je zvýraznené slovo : _____

Prvý večer som teda zaspal *na piesku*.

17.Veta: Antoine de Saint Exupéry, autor knižky Malý princ, je známym francúzskym spisovateľom.

Z vety vypíšte: a) prístavok - _____

B)prisudzovací sklad - _____

Ukážka č.2

Pane, ktorý si na nebi,
zachovaj všetkým deťom mamy.
Nech ako cesto na chlebík
im rastú v teple pod rukami.

Podaruj deťom otecka
na každý deň,
nie iba včera.
Bez otecka je ovečka
zatúlaná a bez pastiera ...

(Milan Rúfus)

18.Akým žánrom je ukážka č.2 od Milana Rúfusa: _____

19.Pomenujte druh rýmu v 1.strofe: _____

20.Vypíšte z veršov apostrofu: _____

21.Verše sú ukážkou:

- a) prírodnej lyriky
- b) epickej poézie
- c)osobnej lyriky
- d) evergreenu

22.Literárny druh, ktorý sa kompozične člení na výstupy, sa nazýva: _____

23. Komická, satirická napodobenina iného literárneho diela, ktorá často zveličuje s cieľom pôsobiť humorne, zosmiešniť pôvodné dielo, sa nazýva: _____

24. Dlhší prehovor postavy v texte, ktorý si nevyžaduje odpoveď inej postavy, sa nazýva:

25. Pomenujte slovné druhy z 2. strofy ukážky č. 2:

a) každý – _____

b) iba - _____

26. Vypíšte z veršov prirovnanie:

27. Od uvedených slov utvorte príslušný tvar:

a) líška (privlastňovacie prídavné meno-individuálne) - _____

b) klavír (L, sg) – _____

c) Andrea (D, sg) – _____

28. Napíšte slovom správny tvar číslovky:

a) Moja sestra sa narodila pred 27 rokmi. _____

b) V našej triede je 21 študentiek. _____

c) Fero je už 5.-krát víťazom v skoku do diaľky. _____

29. Doplníte do vety správne slovo:

a) (AKÝ/Í - KTORÝ/Í) _____ žiaci sú v tejto triede? Predsa Zuzka, Michal, Jana i Adam.

b) (KDE - KAM) _____ ideš?

30. Určte skloňovací vzor slov:

a) Himaláje - _____

b) ústa - _____

KLÚČ SPRÁVNÝCH ODPOVEDÍ

BODOVANIE

1. život -smrť, porucha - oprava	1 bod
2. hlások, ovečka	1 bod
3. odvodzovaním	1 bod
4. motora (neuznať porucha motora)	1 bod
5. míľa	1 bod
6. Slovník cudzích slov	1 bod
7. klesavá	1 bod
8. metonymia	1 bod
9. a)	1 bod
10. b)	1 bod
11. c)	1 bod
12. otázka	1 bod
13. b)	1 bod
14. a) dlaň	1 bod
b) cudzí	1 bod
15. a) 2-členná	1 bod
b) oznamovacia	1 bod
16. príslovkové určenie miesta	1 bod
17. a) autor knižky Malý princ	1 bod
b) A. de St. Exupéry je spisovateľom	1 bod
18. modlitba	1 bod
19. striedavý (treba názov rýmu)	1 bod
20. Pane	1 bod
21. c)	1 bod
22. dráma	1 bod
23. paródia	1 bod
24. monológ	1 bod
25. a) zámeno	1 bod
b) častica	1 bod
26. (deti) rastú ako chlebík	1 bod
27. a) líškin (nie líščí)	1 bod
b) klavíri	1 bod
c) Andrei	1 bod
28. a) dvadsiatimi siedmimi	1 bod
b) štyridsaťjeden	1 bod
c) piatykrát	1 bod
29. a) ktorí	1 bod
b) kam	1 bod
30. a) ulica	1 bod
b) mesto	1 bod

Celkový počet bodov za test..... 40

Celkový počet bodov za diktát..... 10

Hodnotenie diktátu: 0 ch.....10 bodov
1 ch.....9 bodov
2 ch.....8 bodov
3 ch.....7 bodov
4 ch.....6 bodov
5 ch.....5 bodov
6 ch.....4 body
7 ch.....3 body
8 ch.....2 body
9 ch.....1 bod
10 ch a viac.....0 bodov